

18. maj – njihov praznik

Med 15. in 19. majem 1942 je večina za orožje in borbo sposobnih prebivalcev z območja krajevne skupnosti Podpeč-Preserje odšla v partizane. V spomin na ta množični odhod v borbo proti okupatorju praznuje krajevna skupnost Podpeč-Preserje 18. maja krajevni praznik.

Letos so se krajani in prebivalci sosednih krajevnih skupnosti zbrali v Kamniku pod Krimom, nad gradbiščem nove osnovne šole, na proslavi krajevnega praznika v nedeljo, 17. maja.

Slavostni govornik na prireditvi je bil sekretar občinske konference ZKS Vasja Butina, ki je v svojem govoru na kratko orisal današnji politični položaj doma in v svetu ter spregovoril tudi o težavah, s katerimi se srečujemo v zadnjem času pri razvoju gospodarstva.

Na nedeljski slovesnosti v krajevni skupnosti Podpeč-Preserje so za marljivo in aktivno delo v krajevni skupnosti podelili najzaslužnejšim krajanom bronaste značke OF in priznanje KS.

Bronaste značke so prejeli: Slavko Benedik, Vida Baša, Slavka Lenič, Angela Molek, Milka Mravlje, Alojzija Petelin, Lovro Rogelj, Vida Šilc in Alojz Šinkovec. Priznanja krajevne skupnosti so na slovesnosti prejeli: Tončka Bajat, Vojko Bizjak, Marija Hribar, Rudi Klančar, Jože Rupnik, Janez Šušteršič, Tone Vadnjak, Pavlja Zalar in ekipe PMP v organizaciji CZ.

Seveda pa so krajani preživeli tudi prijetno popoldne ob plesu in klepetu, dobro razpoloženi in veseli, da so se srečali. Drugo leto se spet dobimo!

MOJCA KAUCIČ

BILI SMO V KS PODPEČ – PRESERJE

Krajani gradijo svojo KS

Življenje krajanov v krajevni skupnosti je vedno bolj odvisno od tega, koliko so za to življenje pripravljeni storiti krajani sami. Med tistimi pridrni v naši občini so tudi krajani v KS Podpeč – Preserje. Ne skrbijo samo za to, da jim v hladilniku nič ne manjka, ampak tudi za to, da si izboljšajo svojo krajevno skupnost.

Po najnovejših podatkih v tej krajevni skupnosti živi 2.217 ljudi, v sami krajevni skupnosti imajo 350 delovnih mest, na delo v okoliški občini, največ v ljubljanske, se jih vozi 700. V krajevni skupnosti je devet vasi, ki so v zadnjih letih marsikaj pridobile. Tako je v vsej krajevni skupnosti le še ena hiša, ki nima tekoče vode, v vseh ostalih pa je že napeljan vodovod, ki so ga zgradili tudi krajani sami. Poleg tega, da so prispevali denar, so tudi pridno vihteli krampe in lopate. Za sedaj kakovost vode ni najboljša, vendar so v novem srednjeročnem obdobju namenili nekaj denarja tudi za to, da se bodo priključili na novo vodarno Brest pri Igu ter si s tem zagotovili kakovostno pitno vodo.

V zadnjih letih so v vseh vaseh, razen v Prevaljah, obnovili tudi električno omrežje. Tudi tokrat so krajani prispevali precej denarja, saj so zbrali kar polovico potrebnih sredstev, do polovice pa je pomagala krajevna skupnost.

Nemogoča cestna povezava

Težave s popravilom glavne ceste, ki povezuje krajevno skupnost z ožjim ljubljanskim središčem, poznamo. Tu krajevna skupnost in krajani ne morejo za sedaj narediti več, kot so naredili: opozarjali in prosili. Res je, da bi bila lahko še slabša, kot je, res pa je tudi, da bi lahko bila in bi tudi morala biti precej boljša. Na številnih odsekih se namreč človek res težko odloči ali so to zaplate asfalta na makadamski cesti ali zaplate makadama na asfaltni cesti. Precej več pa so krajani lahko naredili za ceste skozi posamezne vasi. Prispevali so denar in tudi veliko sami naredili.

Ni še dolgo tega, ko v krajevni skupnosti skorajda niso imeli telefona. V zadnjih letih so dobili 140 priključkov. Morda se to res sliši bolj malo, vendar je predvsem pomembno to, da imajo sedaj telefon vsi zaselki, oziroma skoraj vsi, saj telefonske povezave ni le s krajem Jezero. Tudi tu bodo kmalu dobili telefonsko omrežje, saj je s PTT že podpisan dogovor o njegovi napeljavi. Denar bodo prispevali krajani sami, nekaj pa ga bodo dobili s pomočjo krajevnega skupnosti.

Več težav je z ureditvijo kanalizacije, saj je za sedaj spjelana le do nove šole, tako da so se nanjo lahko priključili le tisti krajani, ki živijo ob tem glavnem kanalizacijskem vodu. V naslednjih nekaj letih se bodo v krajevni skupnosti lotili reševanja tega vprašanja bolj temeljito, za to so v novem srednjeročnem obdobju tudi namenili kar precej denarja, seveda pa je vprašanje, koliko bodo s tem denarjem lahko naredili, oziroma, kaj bodo z njim lahko naredili.

Odprla se bodo vrata nove šole

V novem srednjeročnem obdobju je dograditev nove osnovne šole, za katero v okviru drugega samoprispevka prispevajo denar tudi krajani sami, med glavnimi nalogami! V njej bo 12 učilnic in seveda vse, kar šola mora imeti. Ne takoj, vendar pa enkrat v prihodnjih nekaj letih, bodo v njej skušali organizirati celodnevni pouk. Poslopje stare šole bodo prenovili, v njem uredili sedem stanovanj za učitelje in če se bo le dalo, v njem naredili tudi vrtec za 40 predšolskih otrok.

V minulem srednjeročnem obdobju so v krajevni skupnosti že zgradili nov vrtec za 60 otrok, denar pa je dala mestna skupnost otroškega varstva. V tem vrtcu sicer ni jasličnega oddelka, je pa zato v bližnjem vrtcu v Vnanjih Goricah. Tako so težave zaradi varstva predšolskih otrok v krajevni skupnosti precej omilili.

V novem srednjeročnem obdobju so v krajevni skupnosti največ pozornosti namenili razvoju industrije. Tako naj bi v naslednjih nekaj letih razširile in obnovile proizvodne prostore skoraj vse organizacije združenega dela v krajevni skupnosti. Načrti so vzpodbudni in marsikateri bo z nekaj odločnosti in volje lahko tudi uresničen.

Mimogrede lahko povemo tudi to, da načrtuje razširitev in obnovo tudi delovna organizacija Mineral – investicija, ki jo načrtujejo, bo vredna okrog 107 milijonov dinarjev. Le malo je namreč ljudi, ki KS Podpeč – Preserje ne bi poznali vsaj po podpeškem marmorju. Ob tem pa naj povemo še to, da vse kaže, da bodo kmalu rešene tudi težave zaradi kamnoloma v Preser-

ju. V krajevni skupnosti pričakujejo, da bo saniran v dveh letih, oziroma bo vse urejeno takrat, ko bodo dograjene ljubljanske obvoznice. Odvoz kamnjenja iz tega kamnoloma je namreč v največji meri kriv za slabe ceste, vozniki tovornih avtomobilov pa iz dneva v dan ogrožajo varnost krajanov. Do sedaj jim še nihče ni uspel stopiti na prste, (voznikom namreč) niti miličniki niti inšpektorji. Vozijo prehitro in tudi zelo brezobzirno in so tako res trn v peti krajanov in KS. Krajevna skupnost nima od rudnika nobene dobička, čeprav bi bilo prav, da bi vsaj malo mirneje živeli.

Zanimanje za kmetijstvo

Glede na to, da je krajevna skupnost Podpeč – Preserje precej oddaljena od mestnega središča, bi si človek predstavljal, da se veliko ljudi ukvarja s kmetijstvom, vendar ni tako, saj je v KS le 72 čistih kmetij, 120 pa je mešanih, kar pomeni, da je vsaj en član gospodinjstva zaposlen in se poleg tega ukvarja še s kmetovanjem. Ob tem pa seveda ne moremo mimo dejstva, da se vedno več ljudi zanima za kmetovanje. Povpraševanje po dodatni obdelovalni zemlji je veliko, seveda pa je veliko tudi možnosti za razvoj kmetijstva. Kmetje v krajevni skupnosti so pridni in so veliko naredili za izboljšanje obdelovalne zemlje tudi sami. Pridnost in znanje, pripravljenost za delo in pomoč kmetijske zadrage pa lahko tudi barjansko zemljo prisilijo, da daje vse, kar more in včasih še nekaj več.

Podatek, da je v krajevni skupnosti 23 družbenopolitičnih organizacij in društev, je jasen dokaz, da se krajani ne zapirajo med štiri stene svojih stanovanj, ampak se vključujejo tudi v življenje zunaj njih.

Veliko jih je vključenih v delavskem prosvetnem društvu »Svoboda« Podpeč, kjer imajo dramsko sekcijo, pevski zbor, knjižnico, v Hoji imajo oktet, aktivno je tudi športno društvo, v zadnjem času pa so zelo zagnani in pridni člani planinskega društva. Čeprav so še zelo mladi, so se dela zelo odločno lotili.

V šestih krajih krajevnega skupnosti je tudi gasilsko društvo, vsa so povsem oremljena in tudi med gasilci je veliko mladine. Mladi se vključujejo v delo povsod, kjer se le da, pridni so, vendar pa delo v krajevni organizaciji ZSMS še ni zaživelo. To pomeni, da aktivnost mladih ni usmerjena, ampak se za sodelovanje odločajo samoiniciativno. V krajevni skupnosti pravijo, da je med drugim vzrok za to tudi pomanjkanje prostorov za delo mladincev, saj za sedaj krajevne organizacije ZSMS še nima svojega prostora za delo.

Ob tem pa je treba poudariti, da je življenje v krajevni skupnosti tesno povezano tudi z osnovno šolo, saj so učitelji pogosto pobudniki marsikateri dejavnosti in tudi usmerjajo delo posameznih društev oziroma aktivnosti.

Razviti delegatski odnosi

Povedali smo že, da so v zadnjih letih v krajevni skupnosti Podpeč-Preserje veliko naredili in pridobili. Prav gotovo je za to tudi zasluga dobro organizirane krajevne samouprave in razvitega delegatskega sistema. Ni le na papirju, ampak delegati v največ primerih svojo funkcijo skrbno in temeljito opravljajo. Človeško in razumljivo je, da so najbolj marljivi na tistih področjih, s katerimi je njihovo – in življenje krajevne skupnosti – najtesneje povezano.

Skrbno pregledajo vse materiale, pripravijo mnenje in predloge in takorekoč ne mine seja zbora krajevnih skupnosti pri viški občinski skupnosti, da se delegat iz krajevne skupnosti Podpeč – Preserje ne bi oglašil s kakšnim predlogom in mnenjem. Ob tem pa so potožili, da bi bilo delo delegatov mnogokrat veliko lažje, če materiali ne bi bili tako obsežni in čisto tudi prezapleteno napisani.

Za novo srednjeročno obdobje 1981 do 1985 so si v krajevni skupnosti zastavili precej zahtevnih nalog, vendar niso pisali le želja in delali načrtov brez krčmarja. Predvsem so zapisali tisto, kar bodo vsaj delno lahko uresničili in kjer bodo lahko tudi sami pripomogli. Tako, kot v minulih letih.

